

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1932

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμός φύλλου 110

ΝΟΜΟΙ

Περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸς αὐτῶν διοδικασίας.

Νόμος 5383

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

"Ἐγοντες ὑπὸ δέος τὸ ἄρθρον 75 τοῦ Συντάγματος, ἐκδίδομεν τὸν ἔπειρον Νέμον, ψηφίσθεντα ὑπὲ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας,

Περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ἐν γένει.

"Ἄρθρον 1.

Ἡρὸς διατάρησιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας καὶ πρὸς τιμωρίαν τῶν ὑποπεσόντων εἰς παράπτωμα ὡς πρὸς τὰ χρέα καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας αὐτῶν ιληρικῶν καὶ μοναχῶν καθίστανται τὰ ἔξης Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια.

α) Ἐπισκοπικὰ Δικαστήρια:

β) Τὰ συνοδικὰ Δικαστήρια, πρωτοβάθμιον καὶ δευτεροβάθμιον.

γ) Τὰ διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς Δικαστήρια, πρωτοβάθμιον καὶ δευτεροβάθμιον.

δ) Τὸ διὰ τοὺς Συνόδων Δικαστήριον.

«Κληρικοὶ» ἐν τῇ ἐνγύσιᾳ τοῦ παρόντος νόμου λογίζονται οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ πρεσβύτεροι, οἱ διάκονοι καὶ οἱ ὑποδιάκονοι.

Ἐν τοῖς ἀφοροῦσι τοῖς περιλαμβάνονται καὶ αἱ μονάστριαι.

Περὶ τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων.

"Ἄρθρον 2.

Ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ ἐν ἑκάστῃ Μητροπόλει καθίστανται Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον, ἀρμοδιότητα ἔχον ἵνα ἐπιλαμβάνεται τῶν ὑποθέσεων ἱερέων, διακόνων καὶ μοναχῶν.

Τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον, συνεδριάζον ἐν τῇ ἑδρᾳ τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Γραφείῳ, σύγκροτεῖται ἐκ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ὃς προέδρου ἡ κωλυμένου ὑπὸ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὃς προεδρεύοντος καὶ ἐκ δύο πρεσβυτέρων ἀξιωματικῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μητροπολίτικης μελῶν.

"Ἄρθρον 3.

Κατὰ τριετίαν διὰ Π. Διατάγματος, μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καὶ σύμφωνον γνώμην τῆς Ιερᾶς Σύνοδου, διορίζονται ἐγένετη Μητροπόλει δύο μὲν ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ πρεσβυτέρων ὡς τακτικὰ μέλη τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, ὑπὸ τῶν ἐφημερίων τῆς Μητροπολίτικης περιφερείας ὑποδεικνύμενα ἔτερα δὲ 2 ὡς ἀναπληρωματικά.

Τὰ τακτικὰ καὶ τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσι κατὰ τὸν αὐτὸν ὥσαύτως τρόπον μετὰ τὴν ληξίν τῆς τριετοῦ θητείας αὐτῶν.

"Άρθρον 4.

Ἐν ἐλλείψει, ἀπουσίᾳ ἡ ἑτέρῳ οὐλόματι τοῦ Μητροπολίτου ἀναπληροῦ τοῦτον ἐν τῷ Ἐπισκοπικῷ Δικαστηρίῳ ὁ πρωτοτύγχαλος, ἢ τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος, οἱ κανονικοὶ ἀναπληρωταί. Ἐν ἐλλείψει δὲ, ἀπουσίᾳ ἡ ἑτέρῳ οὐλόματι τινος τῶν λοιπῶν μελῶν, ὁ ἀναπληρωτής λαμβάνεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ διοικητοῦ ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου διορισθέντων ἀναπληρωματικῶν μελῶν.

"Άρθρον 5.

Ἐν τῷ Ἐπισκοπικῷ Δικαστηρίῳ ἀποφασιστικὴν ψῆφον ἔχει μόνον ὁ Μητροπολίτης.

Οἱ συμπαρεδρεύοντες πρεσβύτεροι ἔχουσι ψῆφον ἀπλῶς συμβουλευτικήν, δικαιούνται δὲ νὰ καταχωρίσωσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τὴν διαφέρουσαν γνώμην αὐτῶν.

Καθ' ἧν περίπτωσιν, ἐν ἐλλείψει, ἀπουσίᾳ ἡ ἄλλως οὐλόματι τοῦ Μητροπολίτου, τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον συγκροτεῖται μόνον ἐκ πρεσβυτέρων, πάντα τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἔχουσιν ἀποφασιστικὴν ψῆφον.

Γραμματεύς.—Κλητήρος.

"Άρθρον 6.

Παρὰ τῷ Ἐπισκοπικῷ Δικαστηρίῳ καθήκοντα γραμματέως ἐκπληροῦ ὁ γραμματεὺς τῆς Μητροπόλεως, τοῦτον δὲ ἐλλείποντα, ἀπόντα, ἡ ἄλλως οὐλόμενον, ἀναπληροῦ ὁ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου πρὸς τοῦτο ἐκάστοτε δριζόμενος οὐληρικός.

Καθήκοντα κλητήρος παρὰ τῷ Ἐπισκοπικῷ Δικαστηρίῳ ἐκπληροῦ ὁ κλητήρος τοῦ Μητροπολίτηκού γραφείου.

Ἀρμοδιότης.

"Άρθρον 7.

Τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον δικάζει τὰ ὅπουδήποτε διαπραγμένα ἐκκλησιαστικὰ παρεπτώματα τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν τοῦ Μητροπολίτου οὐληρικῶν καὶ μοναχῶν, ἔτι δὲ τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μητροπόλεως, διαπραγμένα ἐκκλησιαστικὰ περαπτώματα παντὸς ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν οἰουδήποτε Μητροπολίτου διατελοῦντος οὐληρικοῦ ἡ μοναχοῦ.

"Άρθρον 8.

Ἐπὶ συντρεχούσης ἀρμοδιότητος ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων προτιμᾶται ἔκεινο, παρ' οὐδὲ κατηγορούμενος ἐκλήθητη πρότερον πρὸς ἀνάκρισιν.

"Άρθρον 9.

Ἐν περιπτώσει ἀμφισθητήσεως περὶ τῆς ἀρμοδιότητος, κανονίζει ταῦτη κατ' αἵτησιν οἰουδήποτε τῶν διαφερομένων Μητροπολίτων ἡ τοῦ κατηγορούμενού ἡ Ιερὰ Σύνοδος.

Η Ιερὰ Σύνοδος, λαβούσσα τὴν περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀρμοδιότητος αἵτησιν, γνωρίζει ταῦτη τοῖς διαφερομένοις Μητροπολίταις, οὓτοι δὲ μέχρις οὐδὲ ἀποφανθῆ ἡ Ιερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῆς ἀμφισθητήσεως, ὅφελουσι νὰ ἀγαστεῖλωσι πᾶσαν περιπτώρῳ διαδικασίαν, ὑπέχοντες ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει πειθαρικὴν εὐθύνην πρὸς τὴν Ιερὰν Σύνοδον.

Ποιναὶ ἐπιθλητέαι εἰς οὐληρικούς.

"Άρθρον 10.

Τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς ἐγγάριους πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ ὑποδιακόνους τὰς ἐνηγρίας, ἐξ' ὅσον δὲ εἰδικῆς διατάξεως δὲν δριζεσται ἐτέρα τις :

α) Ἐπίπληξιν.

β) Στέρησιν τοῦ μισθοῦ μέχρι τριῶν μηνῶν ὑπὲρ τοῦ TAKE.

γ) Χρηματικὴν ποινὴν ὑπὲρ τοῦ TAKE μέχρι τῶν δραχ. 500 διὰ τοὺς τυχόν μὴ μισθοδοτούμενους.

δ) Αργίαν ἀπὸ πάσης ιεροπραξίας μέχρις ἔτους μετὰ ἡ ἀνεστρέψησες τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἐφημερισκῶν δικαιωμάτων.

ε) Ἀργίαν ἐνδεκάτης μέχρις ἔτους μετὰ τῆς ποινῆς.

στ') Σωματικὴν περιορισμὸν κατ' οἶκον μέχρι 15 ἡμερῶν.

ζ') "Εκπτωσιν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος (ἀφικτιου).

Η ποινὴ τῆς ἐκπτωσεως ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος ἡ τῆς δραχ. 500 διὰ πάσης ιεροπραξίας, ἡ τῆς ἀργίας μετὰ παύσεως καὶ ἡ τοῦ σωματικοῦ περιορισμοῦ δύνανται νὰ ἐπιβάληθοσι καὶ ἀθροιστικῶς ἐν δλῳ ἡ ἐν μέρει.

γίζεται γενομένη, έάν το περιεχόμενον τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου γνωστοποιήθη δὶς διὰ τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ μᾶς ἐφημερίδος καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως παρέλθωσι δύο ἑδομάδες.

Ἡ ἐκλογὴ τῆς Ἐφημερίδος ἀνήκει εἰς τὸν ἐντελόμενον τὴν ἐπίδοσιν, ἢ δὲ διαιράνη βαρύνει τὸ TAKE.

Ἀποδεικτικὰ μέσα.

Ἄρθρον 56.

Ἐν τῇ κατὰ τὸν παρόντα νόμῳ διαδικασίᾳ εἶναι δεκτὸν πᾶν ἀποδεικτικὸν μέσον.

Ἐπιειδὴ δρου εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 57.

Ο δικαστὴς δὲν δεσμεύεται ὑπὸ νομικῶν κανόνων ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποφαίνηται κατ’ ἐλευθέρων πεποίθησιν ἀντλουμένην ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συζητήσεως καὶ τῶν ἀποδείξεων.

Ίδια δὲ ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὴν τυχὸν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορούμενου, τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, τὴν γνώμην τῶν πραγματογνωμόνων, τῶν ἐγγράφων, τὸ πόρισμα τῆς δικαστικῆς αὐτοψίας.

Ἀλλὰ καταδίκη κληρικοῦ εἰς οἰνοδήποτε ἐκκλησιαστικὴν ποιηὴν δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς μαρτυρίας ἑνὸς μόνον μάρτυρος.

Περὶ μαρτύρων.

Ὑποχρέωσις πρὸς ἐμφάνισιν.

Ἄρθρον 58.

Πᾶς προσκαλούμενος δρὼς μαρτυρήσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀνακρίνοντος κληρικοῦ, ἢ ἐνώπιον ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου δῷσει λαβαρίσαντα νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ προσκαλούντος αὐτὸν ἀνακριτικοῦ δργάνου τῆς Ἐκκλησίας ἢ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

Δὲν ὑποχρεούνται πρὸς ἐμφάνισιν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἔνεκκα προδεηθκούσις ἡλικιαῖς ἢ νόσου ἀδυνατοῦσινες νὰ προσέλθωσιν.

Πλάντες οὗται ἔξετάζονται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν.

Ἄρθρον 59.

Ὑπουργοί, Στρατηγοί ἔχοντες διοίκησιν, Εἰσαγγελεῖς καὶ Νομάρχαι ὑποχρεούνται πρὸς ἐμφάνισιν μόνον ἐάν προσκαλῶνται νὰ ἔξετασθωσιν ὑπὸ Ἀρχιερέως ἐν φότῳ φέρεουσιν, ἢ ἐάν διατρίβωσιν ἔκτὸς τῆς ἔδρας αὐτῶν, ἐν φότῳ φέρεουσιν.

Ἄρθρον 60.

Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντες ὑποχρεούνται πρὸς ἐμφάνισιν μόνον ἐάν προσκαλῶνται νὰ ἔξετασθωσιν ἐν φότῳ φέρεουσιν.

Ἄρθρον 61.

Ο πρὸς ἐμφάνισιν ὑπόχρεως, ἐάν νομίμως κληρουθεῖται μὴ ἐμφανισθῇ ἀνευ ἀποχρώσης δικαιολογίας, καταδικάζεται ὑπὸ τοῦ ἀνακρίνοντος, ἢ, ἐάν προσεκλήθη πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον Δικαστηρίου, ὑπὸ τούτου εἰς πρόστιμον ὑπὲρ τοῦ ΟΔΕΠ, μέχρι τῶν δραχμῶν τριακοσίων.

Ἄρθρον 62.

Ἐάν, ἐπαναληφθείσης τῆς ἀλήσεως, ὁ ἀπειθήσας μάρτυρας δὲν ἐμφανισθῇ καὶ αὐθις ἀδικαιολογήθωσι, τὸ πρόστιμον δύναται νὰ διπλασιασθῇ.

Κατὰ τοῦ δὶς προσκληθέντος ἡσι μὴ ἐμφανισθέντος ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Ἀνακριτοῦ ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου ἐνταλμα βιαίας προσταγωγῆς, ὅπερ ἀποστέλλεται εἰς τὴν Εἰσαγγελικὴν ἢ Ἀστυνομικὴν ἀρχὴν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεούμενην πρὸς τούτον.

Ἄρθρον 63.

Ἐάν δὲ ἀπειθήσας μάρτυρας, ἐμφανισθεὶς μετὰ τὴν πρώτην ἢ καὶ τὴν δευτέραν αὐλῆσιν, δικαιολογήσῃ ὑποχρώντως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀνακρίνοντος, ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις τοῦ δικαστηρίου τὴν μὴ ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἢ ἀνακρίνων ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, τὸ Δικαστηρίον δύναται νὰ ἔξαρσθη τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Κλῆσις.

Ἄρθρον 64.

Οἱ μάρτυρες προσκαλοῦνται δι’ ἐγγράφου αλήσεως, ἐκδίδομένης ὑπὸ τοῦ ἀνακρίνοντος καὶ φερούσης τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ Γραμματέως καὶ τὴν σφραγίδα.

Ἐὰν δὲ μάρτυς προσκαλήται πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, τὴν αὐλήσιν ἐκδίδει ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 65.

Ἐν τῇ αὐλῇσι ἀναγράφεται ἡ ἡμέρα, ἡ ώρα, ὁ τόπος τῆς ἐμφάνισεως, ὑπομιμήσονται δὲ καὶ τὰ ἐπιβλαβῆ ἐπανολουθητικά τῆς ἀπειθείας.

Ἄρθρον 66.

Ἡ αὐλήσις ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐκδόντος αὐτήν. Ἡ αὐλήσις δέοντας νὰ ἐπιδοθῇ εἰνοὶ τέσσαρας τούλαχιστον ὥρας πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν ὥρισμένης ἡμέρας.

Ἐάν δὲ μάρτυς κατοικήῃ ἢ διατρίβῃ εἰς τόπον ἄλλον παρὰ τὸν τῆς ἐδρας τοῦ ἀνακρίνοντος ἢ τοῦ Δικαστηρίου, ἐνώπιον τῶν ὅποιων καλεῖται νὰ ἐμφανισθῇ, ἢ πρὸς ἐμφάνισιν αὐτοῦ προθεσμίᾳ ἐπεκτείνεται κατὰ διὰ μὲν ἡμέρας, ἀλλὰ διὰ πέντε σεύρισκεται ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπισκοπῇ, κατὰ δέκα δὲ ἡμέρας ἐάν δὲ καλούμενος διαμένῃ ἢ διατρίβῃ ἐν ἑτέρᾳ Ἐπισκοπῇ.

Κλῆσις στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν.

Ἄρθρον 67.

Ἡ αὐλήσις ὡς μαρτύρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Χωροφύλακήν γίνεται δι’ ἐγγράφου αἰτήσεως πρὸς τὴν οἰκείαν ἀρχήν.

Ἡ αὐλήσις ἀξιωματικῶν, στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἐν γένει στρατιωτικῶν γίνεται στρατιωτικῶν εὑρισκομένων ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου, ὡς καὶ ἡ τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, ναυτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων γίνεται δι’ ἐγγράφου αἰτήσεως πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἄξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, στρατιωταί, ναυταί, στρατιωτικοί καὶ ναυτικοί ὑπάλληλοι, διατελοῦντες ἐν ἀδείᾳ, αὐτοτεύονται κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, αὐτήδητης εἰσαγάπη.

Αγίκανοι μάρτυρες.

Ἄρθρον 68.

Δὲν ἔξετάζονται ὡς μάρτυρες :

α) Οἱ μήπω συμπληρώσαντες τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἔτι δὲ καὶ οἱ διανοητικῶς νοσοῦντες.

β) Οἱ ἀποδειλημένοι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, οἱ μὴ χριστικοί καὶ οἱ αἱρετικοί ἢ συγματικοί.

γ) Οἱ ἐπὶ φευδορίκιφ καταδικασθέντες ὑπὸ κοινοῦ πονητοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ἔτι δὲ αἱ ἀποδειληγμένως πορνεύομενοι γυναικεῖς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 60 τοῦ πονητοῦ πόνου διατελοῦντες ὑπὸ ἀστυνομικήν ἐπιτήρησιν ὡς προπηγμάτοι.

δ) Η σύζυγος ἢ ἡ διατελέσασα σύζυγος τοῦ κατηγορούμενού, ἔτι δὲ οἱ διατελοῦντες πρὸς τὸν κατηγορούμενον εἰς σγέστην συγγενείας ἐξ αἵματος κατ’ εὐθείαν γραμμήν ἢ μέχρι τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἐκ πλαχίου, ἢ εἰς σγέστην καθεστείας κατ’ εὐθείαν γραμμήν ἢ ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ ἐκ πλαχίου, ἔτσι καὶ ἡ δὲν ὑποχρεούμενη διπλασία τοῦ πονητοῦ.

Δέν ἔξετάζονται ὡσαύτως ὡς μάρτυρες οἱ αὐληρικοί ὡς πρὸς πᾶν δὲ τὴν γιγαντούσιν.

Ἄρθρον 69.

Οἱ διατελοῦντες ἢ διατελέσασαν δημόσιοι: ὑπάλληλοι μόνον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊστημένης αὐτῶν ἀρχῆς δύνανται νὰ ἔξαρσθησιν διαδικτυαζόμενην πρὸς τὴν ὑπογραφὴν αὐτῶν.

Ἡ προϊστημένη: Ἀρχὴ δύναται νὰ ἔργησθῇ τὴν ἔγκρισιν μάρτυρες βλαψεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους.

Δικαιώματα ἀρνήσεως τῆς μαρτυρίας.

Ἄρθρον 70.

Δικαιούνται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἔσωτρην μαρτυρίαν:

α) Συνήργοροι τοῦ κατηγορούμενου ὡς πρὸς πᾶν δὲ τὴν ἐν-

